

Järjestötapaaminen -VIP-verkostotyö

09.10.2018

Jussi Pihkala

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

OKM:n vaativan erityisen tuen kehittämisryhmä teki 12 ehdotusta syksyllä 2017 – muun muassa VIP-verkostojen käynnistäminen

Kaikkia ehdotuksia viedään eteenpäin

- **Taustalla oli opetuksen järjestäjien, opettajien, huoltajien ja järjestöjen esiin nostamat haasteet, jotka liittyivät opetuksen järjestämiseen ja oppilaan oikeuteen saada opetusta.**
- **Taustalla oli myös eduskunnalle vuonna 2014 annetun perusopetuslain muutosten toimeenpanoa koskevan selvityksen (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2014:2) johtopäätökset. Myös laillisuusvalvojat ovat kiinnittäneet huomiota tilanteisiin, joissa oikeus saada perusopetusta ei ole toteutunut.**
- **Kehittämisryhmä arvioi, että Suomessa on noin 10 000 oppilasta, jotka tarvitsevat vaativaa erityistä tukea kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tueksi esi- ja perusopetuksessa. (Vuonna 2017 erityisen tuen oppilaita oli yhteensä 43 100 ja tehostetun tuen oppilaita 54 300. Tilastokeskus 2018).**

Vaativan erityisen tuen käsitteestä

- Vaativaa ja moniammatillista erityistä tukea oppimiseensa ja kuntoutumiseensa tarvitsevat lapset ja nuoret, joilla on vakavia psyykkisiä pulmia, moni- tai vaikeavammaisuutta, kehitysvammaisuutta tai autismin kirjoja.
- Lisäksi tähän ryhmään saattaa kuulua kotiopetuksessa olevia lapsia.
- Useimmiten kyseessä ovat siis oppilaat, joilla on havaittu vakavia psyykkisiä pulmia, moni- tai vaikeavammaisuutta, kehitysvammaisuutta tai autismin kirjoja.
- Osalla lapsista on pidennetty oppivelvollisuus.
- Lisäksi ryhmään saattaa kuulua oppilaita, joilla on perusopetuslain 18 §:n mukaisia erityisiä opetusjärjestelyjä.
- Opetuksen vaativuutta osoittaa myös se, että sen yhteydessä tehdään yhteistyötä monen ammattilaisen kesken (Helsingin ja Jyväskylän yliopistojen VETURI-hanke).

VIP-verkostotyö käynnistetty

- Okm yhteistyössä Opetushallituksen kanssa käynnisti Vaativan erityisen tuen kehittämis- ja yhteistyöverkoston (VIP).
- Viidellä yhteistyöalueella toimii monialaisesti 14-16 asiantuntijan muodostamat ydinryhmät. Niillä on noin sadan asiantuntijan taustaryhmä, jotka kokoontuvat harvemmin. Valtakunnallinen ohjausryhmä ohjaa koko toimintaa.
- Ydinryhmät työskentelevät vuoden 2020 loppuun.
- Verkostojen kehittämisessä huomioidaan yhteydet Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) myötä rakentuviin vaativan erityisen tason osaamis- ja tukikeskusverkostoihin (OT).

VIP-verkostotyö käynnistetty

Ydinryhmien tehtävänä on;

- **Tukea ennaltaehkäisevää ja moniammatillista työtä**
- **Tukea lähikouluperiaatetta**
- **Suunnitella, edistää ja koordinoida alueellista työtä**
- **Edistää monialaisten temaattisten verkostojen syntymistä ja työskentelyä**
- **Nostaa esiin kehittämistyön prioriteetteja täydennyskoulutustarpeet mukaan lukien**
- **Seurata ja raportoida alueellisesta verkoston toiminnasta ja kehittämistyöstä.**

VIP-verkostotyö käynnistetty

Ydinryhmien puheenjohtajat:

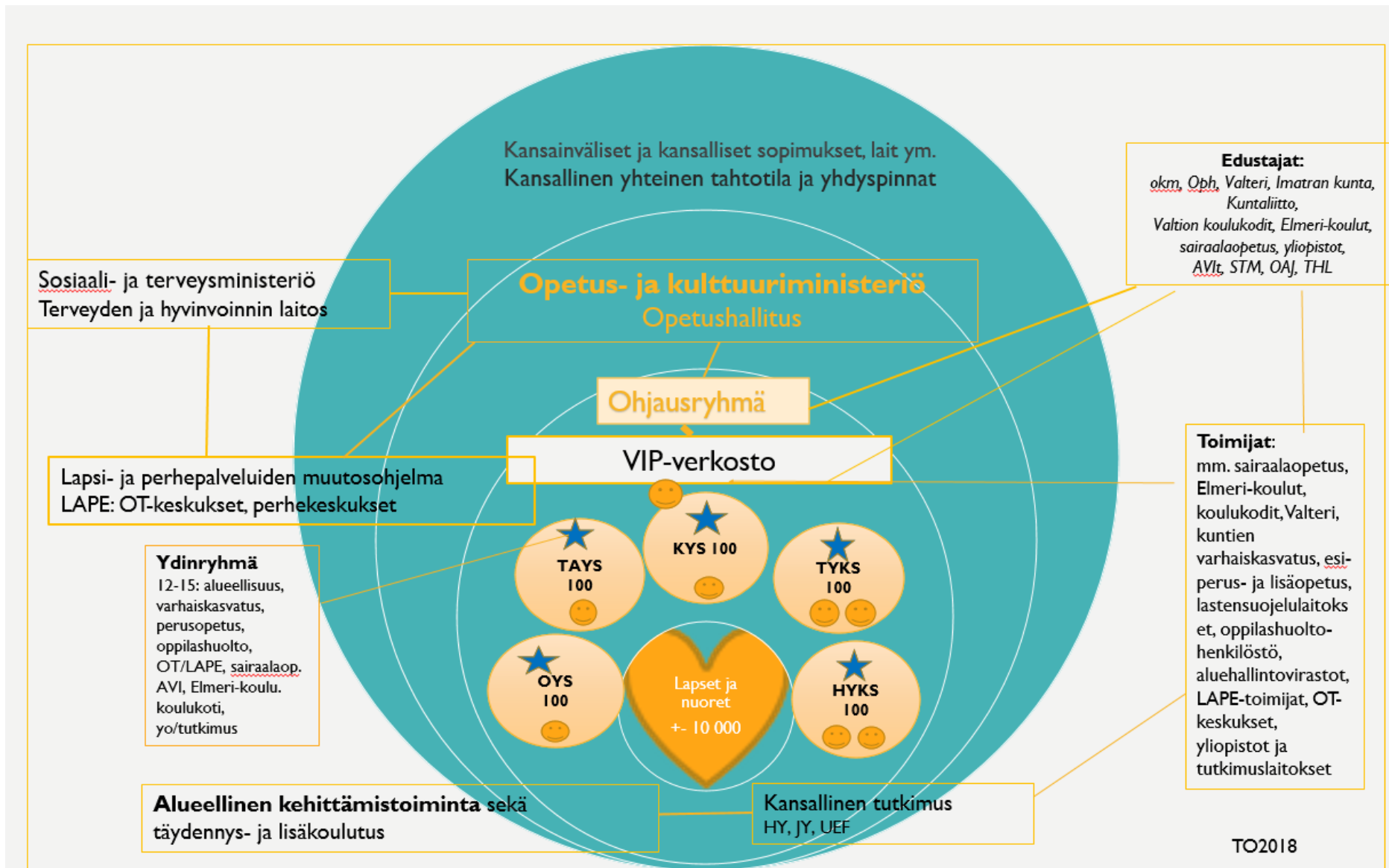
TAYS: Rehtori, Pirkanmaan sairaanhoitopiirin hallituksen puheenjohtaja Leena Kostainen

OYS: Kajaanin sivistysjohtaja Mikko Saari

KYS: Rehtori / Vaalijalan kuntayhtymä Satu Varpainen

HYKS: Oppimisen tuen erityisasiantuntija Tiina Erkkilä-Wahtera

TYKS: Konsultoiva erityisopettaja Suvi Sankinen

Selvitys erityisopetuksen kehittämistarpeista varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa valmistui

- Tampereen yliopisto ja Helsingin yliopisto
- Perusopetuksen rehtorit kokevat oppimisen ja koulunkäynnin tukimallin pääsääntöisesti toimivaksi, mutta resursseja ja asiantuntevaa henkilöstöä toivotaan etenkin osa-aikaiseen erityisopetukseen.
- Samaan aikaan tukiopetusresursseja jää käyttämättä jopa kolmasosassa kouluista.
- Tehostettua tai erityistä tukea saaneiden oppilaiden siirtyminen toisen asteen koulutukseen suoraan peruskoulun jälkeen on edelleen selvästi epävarmempaa kuin muiden oppilaiden.
- Toteutuspaikka ei käytettävissä olevien aineistojen perusteella suoraan heijastu oppilaiden osaamiseen.
- <https://tietokayttoon.fi/julkaisut/raportti?pubid=URN:ISBN:978-952-287-606-5>

- **HYVÄÄ SYKSYN JATKOA
KAIKILLE!**
- **JAKSAMISTA!**